

Lönar sig. Ett bra majsensilage och blandvall är en bra kombination. Både kor och mjölkproducent blir nöjda – korna mjölkar bra och mixen ger lägsta kostnaden för foderstaten.

FOTO: HENRIK NÄTTERLUND

1 300 kronor extra per ko med blandvall och majs

Blandvall och bra majsensilage i foderstaten kan ge 1 300 extra kronor per ko och år visar beräkningar från Hushållningssällskapet Skaraborg och Skara Semin. Lägre stärkelsehalt i majsen fungerar också om vallfodret är spätt, men viktigast för mjölkekonomin i tider med högt spannmålspris är ändå att sköta vallen med omsorg.

Med ett högt spannmålspris är det värt att tänka ett varv extra över grödfördelningen på mjölgården. Det går att spara pengar på att välja rätt grovfoder i foderstaten. Hushållningssällskapet i Skaraborg har tillsammans med Skara Semin beräknat kostnaden för olika foderstater (priser augusti 2007) vid en fast avkastning på 10 000 kilo ECM.

1 300 kronor per ko och år kan man tjäna på en foderstat med blandvall och majsensilage jämfört med ren gräsvall. Så stor blir skillnaden med olika grovfoder när man gjort beräkningar över foderstats-

kostnader. Kombinationen blandvall med bra majs ger en hög skörd och ett högt stärkelseinnehåll. Det sparar spannmål i foderstaten och ökar andelen hemmaproducerat foder och kan vara extra intressant på gårdar med arealbrist. I beräkningarna består den billigaste foderstaten av drank, koncentrat, spannmål, blandvall och bra majsensilage. Den kostar knappt 20 öre mindre att producera per kg ECM jämfört med den dyraste foderstaten som består av ren gräsvall, spannmål och koncentrat. Den rena gräsvallen tappar snabbt i näringsvärde vid dåligt skördeväder och kräver hög kvävegödsling. Det gör den till ett dyrt alternativ.

Ren blandvall på andra plats

Blandvallen står sig däremot utan kompletment av annat grovfoder rätt bra i jämförelsen. Kostnaden blir, beroende på blandvallens skördenivå, mellan 0 och 600 kronor högre per ko och år jämfört med den bästa foderstaten med bra majs och bland-

vall. Helsäd har kostnadsmässigt svårt att konkurrera med majsen i foderstaten, men fungerar bra som insåningsgröda. Helsäden är dock den gröda som är svårast att dra praktiska slutsatser om, eftersom erfarenheter och försöksresultat varierar och recepten på blandningar är många.

Även sämre majs fungerar

Ju sämre spannmålsskördar eller vid låg avkastning på vallen desto intressantare blir majsen. Förutom att majsen ger mycket grovfoder per hektar och sparar spannmål i foderstaten sprids riskerna. Torra år då vallen tar stryk trivs majsen. Många majsodlare i Västsverige och Mälardalen har dock bekymmer med låga stärkelsehalter. Låga stärkelsehalter gör foderstaten dyrare. I beräkningarna blev kostnaden mellan 500 och 700 kronor dyrare per ko när stärkelseinnehållet i majsen sjönk från 327 till 134 g per kilo ts. Men trots låg stärkelsehalt i majsen är det inga problem att hitta en fungerande foderstat om vallfodret håller

god kvalitet. Det krävs ett mycket spätt vallfoder med hög proteinhalt alternativt ett billigt proteinfoder för en prisvärd foderstat med majs. I beräkningarna ingår majs med 25 procent av grovfodergivan.

Majs inte för alla

Majs passar dock inte på alla gårdar. Det som spelar in är bland annat utnyttjandet av vallmaskinkedjan, jordarten, mikroklimatet, om man har möjligheten att hantera majsen inomgårds och om det finns möjligheten att mixa grovfodret. För gårdar med egen vallmaskinkedja ökar kostnaden att producera vallfoder om användningstiden på maskinerna minskar. Till exempel ökar kostnaden på hackvagnen med ca 150 kronor per hektar om 25 procent av vallen byts ut mot majs.

Billigare foder

Det man måste komma ihåg är att skötseln av vallen fortfarande är den enskilt viktigaste parametern för en optimal grovfoderproduktion! Det är viktigt att maximera vallens avkastning med bibehållen god kva-

Blandvall och bra majs ger bäst ekonomi

Grovfoder i foderstaten	Foderstatskostnad Slättbygd (kr/kg ECM), (aug -07)*	Plus och minus med foderstaten
1. blandvall + bra majs billigast	0:97	+ hög stärkelsehalt minskar spannmålsbehovet + säkerhet mot torka och regn
2. blandvall	0:99	+ hög torrsbstansskörd + säkrare än gräsvall vid dåligt skördeväder +bra utnyttjande av kväve
3. blandvall + helsäd	1:01	+ bra vallinsädd
4. blandvall + sämre majs	1:02	+ säkerhet mot torka och regn
5. gräsvall dyrast	1:10	- dyr kvävegödsling - riskabelt vid dåligt skördeväder - sämre resursutnyttjande

* Koncentrat som proteinfoder

Kostnad för fem foderstater med olika grovfoder i ekonomisk rangordning från 1-5.

litet. Och med höga spannmålspriser är det viktigt med en hög andel grovfoder i foderstaten.

Sammanfattningsvis kan mycket pengar sparas genom att foderstaten optimeras. Håll därför koll på produktionskostnaderna ute på gårdarna. ■

TEXT: SOFIA KÄMPE,
HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPET
SKARABORG OCH
MARTIN MELIN, UPPSALA

Låt inte din spannmål sluta som en hög med rost...

Comet

- Högre skörd
- Bättre kvalitet
- Ökad lönsamhet

...det mest effektiva rostskyddet i din spruttank!

Crop Protection Division

Peter Löfgren 070-583 98 97
Per Lunneryd 070-587 03 45

www.agro.basf.se

BASF
The Chemistry Company

Läs alltid etiketten före användning. Medlem i Svenskt Växtskydd. Källa: L15-1050-07.